

תפ"ח (באר שבע) 68252-10-21 - מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז דרום פלילי נ' חסן אבו גריבה - ע"י

תפ"ח (באר-שבע) 68252-10-21 - מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז דרום פלילי נ' חסן אבו גריבה - ע"י מחוזי

באר-שבע

תפ"ח (באר-שבע) 68252-10-21

מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז דרום פלילי

נגד

חסן אבו גריבה - ע"י

ב"כ עו"ד נסאר מוסטפא

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[08.01.2025]

כבוד השופטת גילת שלו - אב"ד

כבוד השופטת דינה כהן

כבוד השופט איתי ברסלר-גון

גזר דין

(עותק מותר בפרסום)

השופטת גילת שלו - אב"ד:

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הראיות בעבירות של אינוס- עבירה לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין

התשל"ז-1977 (להלן- החוק); מעשה סדום- עבירה לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק; ומעשה

מגונה בכח- עבירה לפי סעיף 348(ג1) לחוק.

כעולה במפורט מהכרעת הדין וכן מכתב האישום, המתלוננת (אשר תקרא להלן גם נפגעת העבירה) היא חברתה של מ', שהיתה בקשרי ידידות ועבודה עם הנאשם. זמן מה לפני האירוע, בעת שהמתלוננת ומ' בילו בבר, מ' ערכה היכרות בינה לבין הנאשם שהגיע למקום לפגוש בה, ולאחר זמן קצר הנאשם עזב את המקום.

ביום 10.7.20 בשעות הבוקר, המתלוננת ליוותה את חברתה א' לאשפוז במרכז לבריאות הנפש בבאר-שבע (להלן- בית החולים). לאחר שא' אושפזה, בצאתה של המתלוננת ממיון בית החולים, היא פגשה בנאשם אשר אותה עת שימש כפסיכיאטר תורן בבית החולים, שישב ועישן בכניסה לבית החולים. לאחר שזיהו זה את זו, הנאשם והמתלוננת ניהלו שיחת חולין במשך מספר דקות, שבמהלכה שאלה המתלוננת את הנאשם אם היא יכולה להיוועץ בו לגבי טיפול תרופתי שהיא היתה אמורה להתחיל, והוא השיב שיעץ לה בשמחה; המתלוננת הסבירה לנאשם שהיא ממהרת ושהיא עתידה לשוב מאוחר יותר לבית החולים, לפני כניסת השבת, על מנת להביא מזון לחברתה, והם סיכמו כי ישוחחו כשהיא תשוב לבית החולים.

לאחר צאתה מבית החולים, הנאשם והמתלוננת התכתבו מעט, ובשעה 17:17 הודיעה המתלוננת לנאשם כי היא בדרכה לבית החולים ותגיע תוך 20 דקות, והם קבעו להפגש. עם הגעתה של המתלוננת לבית החולים, היא פגשה בנאשם, שאף דאג להעביר את הדברים שהביאה לחברתה א'. לאחר מכן, הנאשם הציע למתלוננת לשבת לקפה וסיגריה ולייעץ לה לגבי מה שהיא רצתה, הוביל אותה במסדרונות בית החולים, הכין להם קפה והכניס אותה לחדר מנוחה המשמש את סגל בית החולים.

הנאשם והמתלוננת ישבו בחדר הסגל, עישנו, שתו קפה ושוחחו בין היתר לגבי הטיפול התרופתי שנוטלת המתלוננת. לאחר מספר דקות המתלוננת נעמדה ואמרה לנאשם "תודה רבה", ובתגובה הוא שאל "מה ככה אומרים אצלכם תודה?"; המתלוננת הושיטה את ידה לנאשם כדי ללחוץ את ידו, אך הנאשם קם ואמר לה "תביאי חיבוק ואז תלכי", והיא השיבה שזה "ממש לא מתאים". המתלוננת תיארה כי הנאשם "לקח את החיבוק הזה בכוח", חיבק אותה בחוזקה עד שהיא לא הצליחה לדבר, והיא החלה להתנגד לו פיזית ולהיזז את ראשה כדי שלא יתקרב אליה; הנאשם המשיך לבקש ממנה חיבוק, ואז אמר "נשיקה, ואז אני אתן לך ללכת", אך היא סירבה, ואז תוך שהוא מצמיד אותה אליו, הנאשם נישק אותה בכח, הכניס את לשונו לפיה והמשיך לנשק אותה על כל פניה, מאחר שהיא התנגדה והיזהרה את ראשה מצד לצד.

[** נמחקו שתי פסקאות בהן תוארו העבירות של מעשה סדום ואינוס שביצע הנאשם במתלוננת **]
במהלך כל האירוע, המתלוננת אמרה לנאשם מספר פעמים שיעזוב אותה, איימה שהיא תצחק, ואמרה לו "לא", אך הנאשם לא שעה לתחינותיה ולדבריה נהג בכוחניות רבה; בשלב מסוים, בעת שהנאשם החזיק אותה כשידיה כלפי מעלה וגבה לארון הקיר, לפני שאנס אותה, לפי תיאורה "בשלב הזה כבר קפאתי לגמרי, כבר הייתי בחוסר שליטה של כבר לא ידעתי לאן זה עוד יכול להגיע, ממה שהוא עוד עושה בי".
לאחר מתן הכרעת הדין, לבקשת באי כח הצדדים, הורינו על קבלת תסקיר על נפגעת העבירה ותסקיר שירות המבחן לגבי הנאשם, עובר לטיעונים לעונש.

תסקיר נפגעת העבירה

בתסקיר נפגעת העבירה מיום 22.9.24 נסקרו קורותיה של נפגעת העבירה, אשה צעירה, נשואה ואם לילדים קטינים, אשר [נמחק*] עברה תאונת [נמחק*] ובמשך כשש שנים עברה הליך שיקום ממושך ואובחנה כסובלת בין היתר מהפרעת דחק פוסט טראומטית. צוין, כי פגיעת הנאשם בה גרמה לשינוי משמעותי ודרסטי בחייה, וקטעה את שגרת חייה בתקופה בה השקיעה את כל כוחותיה ומשאביה בקידום אישי, לימודי ומקצועי, תוך ביסוס התא המשפחתי. התרשמות עורכת התסקיר היא מתמונת נזק קשה, עצובה ומטלטלת, ופגיעה ישירה בכל מישורי חייה של נפגעת העבירה, כאשר התנהלותו הפוגענית, המשפילה והמחפיצה של הנאשם שהיתה לא צפויה, והתמודדותה עם ההכרה שנפגעה, כשהנאשם לא נענה לבקשתה לחדול וכשלא הצליחה לעמוד מולו, קשה לה. צוין, כי הדבר גרם לפגיעה בתפיסתה את עצמה, את העולם ואת האחרים, וגרם להחמרה קיצונית במצבה הנפשי ולקשיי תפקוד משמעותיים. עורכת התסקיר פירטה בהרחבה את נזקי והשפעות מעשי הנאשם על נפגעת העבירה, וצינה כי מצבה הנפשי והרגשי לאחר הפגיעה מהווה את אחד מתחומי הנזק הקשים של פגיעת הנאשם בה. הדברים לא יפורטו מפאת צנעת הפרט, אך יצוין כי בעקבות האירוע הוחמר מצבה הנפשי של נפגעת העבירה, היא עברה אשפוזים וטיפולים במוסדות לבריאות הנפש, וחלה החמרה ממשית בתסמינים הפוסט טראומטיים שהיא חווה (ראו עמ' 4-6 לתסקיר). כן פורטו בתסקיר תחומי נזק נוספים בפן המשפחתי, הזוגי, החברתי, הבין אישי והתפקודי (ראו עמ' 6-8 לתסקיר); וצוין גם כי ההליך המשפטי שהתנהל כנגד הנאשם היווה תחום נזק נוסף עבור נפגעת העבירה, שנאלצה להתמודד עם סיטואציות מטלטלות ומעוררות חרדה והגברת התסמינים הפוסט טראומטיים, והדבר גזל ממנה כוחות נפש ומשאבים רגשיים רבים.

בסיכום התסקיר ציינה עורכת התסקיר:

[** נמחק ציטוט מהתסקיר **]

לאור כל האמור והמלץ, כי כחלק מההכרה בפגיעה בנפגעת העבירה ובנזקים שנגרמו לה ועל-מנת לאפשר לה מרחב סיוע גדול יותר במצבה, יושת על הנאשם, בין היתר, פיצוי כספי משמעותי.

תסקיר שירות המבחן לגבי הנאשם

ביום 14.10.24 הגיש שירות המבחן תסקיר, שלמעשה התבסס על חקירת המעצר שנערכה לנאשם בהליך המעצר בחודש דצמבר 2021; זאת מאחר שנסיונות רבים של שירות המבחן ליצור קשר עם הנאשם, גם באמצעות בני משפחתו ובא כוחו, עלו בתוהו.

נוכח האמור, לא הובאה בתסקיר התייחסות הנאשם לעבירות בהן הורשע, ובסיומו שירות המבחן לא בא בהמלצה עונשית. להלן יפורטו בקצרה נסיבותיו האישיות של הנאשם שפורטו בתסקיר, והתרשמות שירות המבחן מגורמי הסיכון והסיכון, תוך שנביא בחשבון את העובדה כי מדובר בנתונים שהובאו בפני שירות המבחן לפני כשלוש שנים.

הנאשם כבן 36, נשוי ואב לילדים בגיל הרך, שוהה בתנאי מעצר בית חלקי; מאז שנת 2013 עבד כרופא משפחה בלקיה ובמרפאת "ביקור רופא", ולאחר מכן השתלב כרופא פסיכיאטר במרכז לבריאות הנפש בבאר שבע, במחלקה המשפטית. שירות המבחן ציין, כי הנאשם נעדר עבר פלילי; כי הוא שלל שימוש בחומרים ממכרים או קיומם של דחפים אלימים.

לגבי גורמי הסיכוי ציין שירות המבחן, כי מדובר באדם ללא רקע פלילי קודם, בעל תפקודי חיים תקינים ורקע של תעסוקה יציבה; בעל מחויבות רגשית עמוקה לבני משפחתו, אשר חווה עצמו כמי שבזכות תחום עיסוקו מביא כבוד למשפחתו. מבחינת גורמי סיכון צוין, כי הרושם הוא שמדובר באדם בעל צרכי שליטה גבוהים, ריכוז עצמי גבוה, בעל דימוי עצמי וגברי נמוכים, הנוטה לאידיאליזציה של חלקים בחייו תוך התעלמות מחלקים שליליים ובלתי מיטיבים בעולמו; והרושם הוא כי הוא נוטה להשטיח רגשות ולדחוס חוויות תסכול וכשלון, מה שעלול להובילו לתגובות בלתי מווסתות. עוד צוין, כי הוא נוקט בגישה קורבנית כלפי המיוחס לו, שולל קיומם של קשיים בחייו או צורך בסיוע טיפולי כלשהו. נוכח האמור צוין, כי כמו בעבר גם היום שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו.

יצוין, כי הכרעת הדין ניתנה ביום 14.7.24, והדין נדחה לטיעונים לעונש ולקבלת התסקירים ליום 27.10.24; מועד זה נדחה פעמיים לבקשת ההגנה בשל נסיבות אישיות, ובהחלטתו מיום 27.10.24 אמנם נדחה הדין בשל הנסיבות האישיות של הסנגור, אולם ציינו כי אין מקום לדחות הדין לצורך קבלת תסקיר, לאור התנהלות הנאשם כמפורט בתסקיר. בדיון מיום 24.11.24 שוב עתר ב"כ הנאשם לדחיית הטיעונים לעונש לצורך קבלת תסקיר, והגם שבקשתו נדחתה והטיעונים לעונש נשמעו באותו מועד, אפשרנו לנאשם לפנות תוך ימים ספורים לשירות המבחן על מנת שיוגש תסקיר בעניינו עובר למתן גזר הדין. ביום 29.12.24 הודיע ב"כ הנאשם כי הנאשם פנה מספר פעמים לשירות המבחן, אך ללא מענה.

הטיעונים לעונש

ב"כ המאשימה הגישה טיעוניה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה בעל פה. במסגרת טיעוניה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, כאשר מעבר לפגיעה בשלמות גופה ונפשה של המתלוננת, בכבודה ובאוטונומיה על גופה, נטען כי נגרמה גם פגיעה במעמד הרופאים ובמרקם היחסים בין חולים פוטנציאליים לרופאים. עוד נטען, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים חמורה ביותר, הן לאור אופי המעשים והן מאחר שבוצעו תוך ניצול מעמדו של הנאשם כרופא ותוך הפרת אמונה של המתלוננת.

ב"כ המאשימה הפנתה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובין היתר טענה כי הגם שהנאשם לא היה הרופא המטפל במתלוננת, היא הגיעה אליו כמי שנזקקה לייעוץ רפואי וראתה בו רופא פסיכיאטר מומחה, והנאשם ניצל את האמון שנתנה בו וניצל את מצבה הנפשי. עוד נטען, כי הנאשם פעל תוך תכנון מוקדם, הוביל את המתלוננת לחדר פרטי רחוק מהכניסה, ופגע בה בתוך מוסד רפואי, כשהוא מבצע בה רצף עבירות מין תוך הפעלת אלימות כלפיה; וכי הנזק שנגרם למתלוננת רב ומשמעותי כעולה מהתסקיר ומהכרעת הדין.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה לגבי החומרה שיש לייחס לעבירות מין והצורך בהטלת ענישה מחמירה שתבטא גם את האינטרס הציבורי בהרתעת עברייני מין פוטנציאליים; וטענה כי הדברים נכונים ביתר שאת כשמדובר ברופא אשר ניצל את מצבה הפגיע והרגיש של המתלוננת, והפר את חובתו כרופא. עוד הפנתה לפסיקה במסגרתה הוטלו עונשים של 9-10 שנות מאסר בגין עבירות מין חמורות, וטענה כי עניינו חמור יותר לאור היותו של הנאשם רופא שניצל את חולשתה של המתלוננת, ועל כן עתרה לקביעת מתחם הנע בין 11 ל-16 שנות מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

בטיעוניה בעל פה הדגישה ב"כ המאשימה, כי בעניינו מתקיימות נסיבות חריגות וחמורות במיוחד מאחר שדובר ברופא שניצל את ידיעתו בדבר מצבה הנפשי הפגיע של המתלוננת, כאשר האירוע לא היה מתרחש לולא הנאשם שימש כרופא ורכש את אמונה. לטענתה, אמנם עתירתה העונשית של המאשימה אינה נתמכת בפסיקה, אך זאת מאחר שנדיר למצוא מקרה בו רופא ביצע אונס אלים במישהי שהגיעה אליו לייעוץ, ובכל מקרה מדיניות הענישה הנוהגת היא רק אחד הפרמטרים לקביעת המתחם. עוד הדגישה, כי המתחם לו עתרה מגלם את עתירת המאשימה להעלאת רף הענישה.

לגבי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ציינה ב"כ המאשימה את עברו הנקי של הנאשם, אך טענה כי אין לתת לכך משקל רב, שהרי הנאשם ניצל את היותו אדם נורמטיבי כדי לעסוק במקצוע הרפואה, וכך רכש את אמון המתלוננת ויכול היה לבצע את העבירה. מנגד הפנתה לעובדה שהנאשם לא יצר קשר עם שירות המבחן ולא עשה כל צעד לשינוי דרכיו, ולכך ששירות המבחן העריך שקיים סיכון בתחום ההתנהגות המינית שלו; וצינה כי הנאשם כפר במיוחס לו כך שלא נזקפת לזכותו ההקלה שבהודאה ולקיחת אחריות, מה גם שניהול התיק והצורך להעיד החמירו מאד את הפגיעה במתלוננת. לגבי חלוף הזמן טענה, כי יש לזקוף זאת דווקא לחובת הנאשם, שבשל אי התייבבותו ההליך נמשך זמן רב, ובזמן שחלף מצבה של המתלוננת החמיר.

לאור האמור לעיל ולאור הצורך בהרתעת היחיד והרבים, עתרה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר המצוי בחלקו האמצעי של מתחם הענישה לו עתרה, לצד מאסר מותנה מרתיע ופיצוי משמעותי למתלוננת, לאור הנזקים הרבים שנגרמו לה.

ב"כ הנאשם טען, כי ב"כ המאשימה שמה דגש בטיעוניה על הקשר בין הנאשם למתלוננת עקב היותו רופא, אך הנאשם לא היה הרופא המטפל במתלוננת ולא התקיימו ביניהם יחסי מרות, אלא התקיימה ביניהם היכרות דרך חברה; כשלטענת הנאשם התקיים ביניהם קשר בהסכמה, וההתכתבות ביניהם מעידה על כך שלא מדובר בקשר על רקע היותו רופא.

עוד טען הסנגור, כי הגם שבתסקיר שהוגש לגבי המתלוננת צוין שהיא נפגעה קשות, הרי שעלה מחומר החקירה שהיא היתה מדריכה של נפגעות עבירות מין, כך שהיא מיומנת ובעלת נסיון ויודעת מה להגיד אצל קצינת המבחן בשל ניסיונה.

ב"כ הנאשם ביקש לאבחן את הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, התייחס לאחד המקרים שפורטו על ידה וטען כי מדובר במקרה שנסיבותיו חמורות יותר מענייננו, כך שהמתחם בענייננו צריך להיות נמוך יותר. אשר לעתירת ב"כ המאשימה להעלאת רף הענישה טען, כי יש לבצע זאת בהדרגתיות ולא בדרך של קביעת מתחם שרירותי שלא מתאים לענייננו; וכי מדובר במקרה "סטנדרטי" ולא במקרה חמור במיוחד המצדיק החמרה בענישה. לטענתו, מתחם העונש המתאים בענייניו של הנאשם נע בין 4 ל-8 שנות מאסר.

עוד טען ב"כ הנאשם כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם בשל עברו הנקי, ולאור הנזק הרב שנגרם לו ולכל בני משפחתו, כאשר רשיון הרפואה שלו צפוי להשלל ונגרם נזק גם לתדמיתו בחברה בה הוא חי. יצוין, כי במעמד הטיעונים לעונש שהתקיימו ביום 24.11.24, לבקשת הסנגור, התרנו לו להגיש השלמת טיעונים בכתב והפניה לפסיקה בתוך 7 ימים. למרות האמור, רק ביום 29.12.24, כחודש לאחר המועד שנקבע ושבו בלבד לפני המועד שנקבע למתן גזר הדין, הגיש הסנגור מסמך שכותרתו "השלמת טיעונים", וזאת מבלי לבקש רשות להגיש את המסמך באיחור ומבלי להסביר את השיהוי שחל בהגשתו. למרות האמור, ולמעשה לפני משורת הדין, נתייחס בקצרה גם למסמך זה.

בטיעונו בכתב ביקש הסנגור, כי בית המשפט יתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ובהן עברו הנקי, היותו אב לשלושה ילדים ורופא במקצועו; וצוין כי לאחר הכרעת הדין הנאשם לא יוכל לעבוד כרופא, כך שנגרמה לו פגיעה אנושה, אשר פגעה גם במשפחתו המורחבת ובתדמיתו בחברה בה הם חיים. עוד הפנה הסנגור לכך שהנאשם שהה במעצר תקופה ממושכת, לאחר מכן שהה במעצר באיזוק אלקטרוני, ורק לאחר זמן רב יצא לעבוד.

הסנגור הפנה למספר פסקי דין וטען כי הם תומכים במתחם לו עתר, ולאור כל האמור עתר למקם את עונשו של הנאשם בתחתית אותו מתחם.

הנאשם עצמו צוין כי הוא עדיין מאמין בחפותו "היום ומחר וגם עוד מיליון ימים", וטען כי נגרם לו עוול וכי מה שקרה היה בהסכמה.

דין והכרעה

במסגרת תיקון 113 לחוק, נתן המחוקק משקל בכורה לעקרון ההלימה מבין כלל שיקולי הענישה, בקבעו בסעיף 40ב כי "העקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". עוד נקבע בסעיף 40ג(א) לחוק, כי בהתאם לעקרון מנחה זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

דומה כי אין צורך להכביר מילים על חומרתן היתרה של העבירות שביצע הנאשם בנפגעת העבירה. עבירות המין בכלל, ובפרט עבירות של אינוס ומעשה סדום, פוגעות פגיעה קשה בשלומם ובשלמות גופו ונפשו של נפגע העבירה, באוטונומיה שלו על גופו, בכבודו, בפרטיותו ובתחושת הבטחון שלו. במרבית עבירות המין טבוע יסוד של אלימות, ושל השלטת רצונו ותאוותיו של הפוגע על הנפגע החלש ממנו, תוך אטימת חושים והתעלמות מרצונו, מתחושותיו ואף מאנושיותו של נפגע העבירה; לא כל שכן במקרה כמו בענייננו, בו בוצעו העבירות באופן אגרסיבי ותוך הפעלת כח. מדובר בעבירות שטבועים בהן אלמנטים של ניצול, ביזוי והשפלה, וידוע כי ההשלכות של פגיעתן הקשה בקורבן, הן פיזית והן נפשית, נפרשות על רבדי חייו השונים, ולאורך שנים.

יפים בהקשר זה דבריו של כב' השופט הנדל בע"פ 8923/14 מדינת ישראל נ' קרפצ'וב (12.4.16):

"על אף שכל פגיעה באחר היא חמורה וקשה, דומה שישנן עבירות אשר חורגות מהפגיעה בקרבן העבירה, וטמונה בהן תפיסה מוסרית וחברתית קלוקלת ומעוותת המחייבת החמרה מיוחדת. החמרה זו לא באה רק כדי להרתיע את העבריינין אלא בנוסף לכך היא מבטאת סולם ערכים חברתי ראוי ומתוקן, ואף זו אחת מן הדרכים לבחינת עקרון ההלימה שקבע המחוקק. דרכים רבות לו למשפט להשמייע בהן את קולו ואחת מהן היא מדרג הענישה. הכפפתו של האחר והפיכתו לחפץ המספק את צרכי הפוגע, תוך הדממת קולו ומחיקת פניו של הנפגע, היא אינה רק פגיעה בנפגע עצמו אלא בערכי החברה כולה הרואה בכל אדם יצירה חד-פעמית, ייחודית ומיוחדת הקובעת תכלית לעצמה..."

בעבירות מין הפוגע מבקש לטשטש את פניו של האחר, להתעלם מזהותו, מסיפור חייו, מרגשותיו ומכבודו, ולהפכו באחת לחפץ דומם לסיפוק תאוותו. המבצע עבירות מין אינו רוצה בתוצאת העבירה ובפגיעה באחר, אלא בעבירה עצמה ובמרבית המקרים היה שמח אילו הנפגעת כלל לא הייתה חשה בהיותה קורבן למעשה העבירה. בכך נעוצה חומרתן המיוחדת של עבירות אלה והן מטילות על החברה את החובה להסיר את הלוט שהושם על פני הקורבנות ולהשמייע את קולן דווקא במקום בו הוא נאלם."

עוד ראוי להפנות לדברי כב' השופט חשין בע"פ 115/00 טייב נ' מדינת ישראל (27.7.00):

"עבירת האינוס נועדה ובאה להגן על ריבונות האישה על גופה, על כבודה של האישה כאדם, על האוטונומיה של רצונה, על הָאָנִי. בריח-התיכון בעבירת האינוס הוא הגנה בלתי מתפשרת על זכותה של האישה - כמוה כגבר - לבחירה חופשית; הרשות נתונה לה לאישה, וזכותה עומדת לה לבחירה חופשית מה תעשה ומה לא תעשה...פלישה שלא-בהיתר לגופה של אישה, לגופו של אדם, משפילה היא - משפילה ומדכאת; כואבת היא, כואבת-במאוד; פוגעת היא - פגיעה חדה וכואבת; מעליבה היא - והעלבון עמוק וצורב. נרמס הָאָנִי, הנפש נחתכת, נפגע החופש, נגרעת האוטונומיה של הרצון, נדרס הכבוד."

וכן לדברי כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 9994/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.8.08):

"הניצול המיני של הזולת בדרך של כפייה, או תוך אי התחשבות בהעדר הסכמה הוא אחת התופעות הקשות והפוגעניות ביותר בביטחון הגופני והנפשי של הפרט, ובשלום הציבור ככלל. הפגיעה המינית העבריינית פולשת לגופו ולנפשו של הקרבן, והורסת בו חלקה טובה. היא מבזה את עצמיותו, ופוגעת באינטימיות ובאוטונומיה המקודשת של גופו. היא משקפת את השתלטות החזק והברוטאלי על החלש וחסר האונים. היא מצריכה התערבות ממשית של מערכות החוק והמשפט כדי להגן על קרבות עבריינות המין בפועל ובפוטנציה".

בעניינו, נוכח אופי המעשים שביצע הנאשם בנפגעת העבירה, ההתעלמות מדבריה ומרצונותיה והשימוש בכח על מנת לממש את זממו; והעובדה שהמעשים בוצעו בתוככי בית חולים, לאחר שהיא הגיעה להיוועץ בנאשם בעניין רפואי, וחשפה בפניו את מצבה הנפשי המורכב, ונוכח הנזק הרב שנגרם לנפגעת העבירה - מידת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה מאד.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

בשונה מטיעוני ב"כ המאשימה, לא הוכח לפנינו כי מעשיו של הנאשם נעשו תוך תכנון מוקדם, ולא ברור האם כבר בהוליכו את המתלוננת לחדר הסגל הוא תכנן לבצע בה עבירות מין, או שמא הוביל אותה לחדר שקט על מנת שיוכלו לשוחח ביחידות כפי שסיכמו מראש. לצד זאת ראוי לזכור, כי לטענת הנאשם הוא ראה בהתכתבויות עם המתלוננת ביום האירוע משום פלירטוט (על אף שבהכרעת הדין דחינו טענה זו וקבענו כי לא היה בהתכתבויות אלו רמיזות מיניות או פלירטוט מצד המתלוננת), כך שיתכן שכבר בעת שקבעו להפגש בבית החולים הוא סבר כי יהיה ביניהם מפגש מיני. מכל מקום, ברור כי ברגע שגמלה בלב הנאשם ההחלטה לתקוף את המתלוננת מינית, הוא ניצל את העובדה שהם מצויים בחדר מבודד, המרוחק מההמולה של בית החולים, על מנת לבצע את זממו במתלוננת.

נקודת חומרה משמעותית בעניינו קשורה בניצול של הנאשם את האמון שנתנה בו נפגעת העבירה בשל היותו רופא, ואת המידע שקיבל ממנה לגבי מצבה הנפשי. אמנם, הנאשם לא היה הרופא המטפל בה, לא התקיימו ביניהם יחסי רופא-מטופל, והמפגש ביניהם לא התקיים במסגרת תור "רשמי"; אלא ההיכרות ביניהם נערכה ע"י חברה משותפת במסגרת בילוי חברי, והמפגש הראשון ביניהם ביום האירוע התקיים באקראי. ואולם, לולא הנאשם היה רופא, נפגעת העבירה לא היתה מבקשת להיוועץ בו ביום האירוע והמפגש ביניהם לא היה מתקיים, לא כל שכן בתוככי בית חולים ציבורי, שאמור להיות מקום בטוח ומוגן לבאים בשעריו.

כאמור, בהכרעת הדין אימצנו את עדות המתלוננת במלואה, בין היתר לגבי כך שביום האירוע היא קבעה להיוועץ עם הנאשם בנוגע למינון של טיפול תרופתי שהיא נוטלת על רקע נפשי [** נמחק משפט**] (ראו למשל עמ' 7-8 להכרעת הדין). גם מההתכתבויות בין הנאשם למתלוננת ביום האירוע, בין המפגש הראשון ביניהם לשני, עלה כי הנאשם מודע למצבה הנפשי, כאשר היא כתבה לו למשל "בעיקר מקווה שאף אחד לא ינצל את המצב שלי"; ובהמשך "צריכה לאשפז את עצמי. בחיי. באלי שקט מהחיים. זה כזה גרוע להיות מאושפז. [** נמחקו שני משפטים **]

בהקשר זה קבענו בהכרעת הדין:

"מהשתלשלות הדברים ניכר, כי המתלוננת התייחסה לשיח ביניהם כאל שיח בין רופא למטופל, היא כתבה לו שהיא מקווה שאף אחד לא ינצל את מצבה, ואף כתבה שהיא צריכה לאשפז את עצמה ולנוח מהחיים, ושאלה אם הוא יוכל להיות הרופא המטפל שלה. הדברים מתיישבים היטב עם טענתה של המתלוננת כי היא הגיעה למפגש השני עם הנאשם על מנת להתייעץ איתו כרופא לגבי הטיפול התרופתי שלה; ואף עם דבריה כי הלכה אחרי הנאשם לשוחח במקום אחר שקט ללא חשש, כי "הרגשתי אותו נורא בנוח... לא יודעת לא חשתי לא מאוימת לא שום דבר" (שם בעמ' 25).

כלומר, המפגש בין הנאשם לנפגעת העבירה ביום האירוע תוכנן להיות מפגש ייעוץ רפואי, גם אם לא רשמי, והנאשם היה מודע לכך היטב, והוא ניצל את ההזדמנות שנקרתה בפניו, ומעל באמון שהיא נתנה בו בשל היותו רופא; וגרוע מכך, הוא ניצל את המידע שקיבל ממנה לגבי מצבה הנפשי **[**נמחק משפט**]** על מנת לבודד אותה, להכריע אותה ולבצע בה את זממו. למעשה, הנאשם עשה בדיוק את מה שהמתלוננת חששה ממנו כשכתבה לו ביום האירוע "בעיקר מקווה שאף אחד לא ינצל את המצב שלי"; אלא שהוא ניצל את העובדה שהיא לא חששה מפניו, מאחר שראתה בו רופא וידיד שמעוניין לעזור לה.

עוד יש להביא בחשבון את ריבוי המעשים הקשים שביצע הנאשם בנפגעת העבירה, באופן כוחני, תוך החפצה והתעלמות מוחלטת מהתנגדותה במילים ובמעשים, וכאמור **בע"פ 8923/14 הנ"ל**, "תוך הדממת קולו ומחיקת פניו של הנפגע". נפגעת העבירה תיארה בכאב במהלך עדותה את הכח שהפעיל על הנאשם, החל בחיבוק החזק ש"היה לפיתה כל כך חזקה שאני הרגשתי את הריאות שלי נמחצות, שכבר לא יכולתי להגיד לו עזוב אותי, עזוב אותי"; לאחר מכן הנשיקות על פיה ופניה תוך שהיא מזיזה את ראשה מצד לצד; בהמשך **[**נמחקו מספר משפטים**]** אנס אותה **[**נמחקו מספר מילים**]**. מתיאורה של נפגעת העבירה עולה, כי הנאשם נהג בה כבובת חוטים ועשה בה כרצונו, כשלדבריה למרות שהיא לא בחורה חלשה היא לא הצליחה להחליץ מידיו, וכי ככל שהיא התנגדה יותר, היא חשה שהוא נעשה יותר אגרסיבי והפעיל יותר כח כלפיה (ראו עמ' 4-5, 8-9 להכרעת הדין). מהאמור עולה כי מעשיו של הנאשם בוצעו באגרסיביות ובאכזריות, תוך התעלמות מרצונה של המתלוננת, מהתנגדותה הפיזית ומתחינותיה שיפסיק, ותוך ניצול פערי הכוחות העצומים ביניהם - הן בפן הפיזי והן בפן הנפשי; כאשר תחושת הבטחון והמוגנות שחשה המתלוננת מול הנאשם הרופא נקטעה באחת, וחדר בית החולים השקט והשלו הפך לזירת אונס ברוטאלי ואלים.

בנוסף, יש להביא בחשבון את הנזק הנרחב והכולל שנגרם לנפגעת העבירה כתוצאה ממעשי הנאשם, כאשר מעבר לכאב הפיזי והנפשי שחוותה במהלך האירוע, נגרם לה נזק ממשי המתפרש על כל תחומי חייה ומשפיע על תפקודה היומיומי כאדם, כאשה וכאם. כבר בהכרעת הדין סקרנו בהרחבה את מצבה הנפשי הקשה של נפגעת העבירה בעקבות האירוע, שהביא אף לאשפוזה בבית חולים פסיכיאטרי, כעולה מהראיות הרבות שהובאו בפנינו; ובלשונה של נפגעת העבירה עצמה "התפרקתי נפשית, לא מצליחה להחזיק את היום שלי, הייתי בחורה מאד אמביציוזית תחרותית קרייריסטית אקדמאית מצליחה, היום אני לא קמה לקחת את הילדים בבוקר לבית ספר. אני לא מצליחה לישון בלילה. הגעתי למצבים של מחשבות אובדניות מאד מאד קשות, לא יכולתי להמשיך לחיות, פשוט כך. כשזה בזכרונות שלי כל יום כל היום זה בכל דבר שאני עושה" (ראו עמ' 36-40 להכרעת הדין).

הפגיעה הקשה ורבת הממדים משתקפת גם מתסקיר נפגעת העבירה, המגולל את השלכות הפגיעה על כל מישורי חייה של נפגעת העבירה ובעיקר בפן הנפשי, כאשר מאז האירוע, וגם לאחר הכרעת הדין, היא עברה אשפוזים וטיפולים במוסדות לבריאות הנפש, וסובלת מתסמינים פוסט טראומטיים רבים; והרושם הוא כי הפגיעה קטעה הליך שיקום משמעותי בו החלה לאחר תאונת **[*נמחק*]** שעברה מספר שנים קודם, הפרה את שגרת חייה של נפגעת העבירה בשלב בו עסקה בקידום אישי, לימודי, מקצועי ומשפחתי, ושינתה את חייה מן היסוד. בהקשר זה נציין, כי הנאשם היה מודע, לפחות חלקית, למצבה הנפשי השביר של נפגעת העבירה ולהיותה בעלת "גולגולת דקה", וכאמור הוא אף ניצל זאת לשם מימוש זממו.

בהקשר זה נציין, כי איננו מקבילים את טענת הסנגור כי יש לתת לאמור בתסקיר נפגעת העבירה משקל מוגבל מאחר שהמתלוננת עבדה בעבר עם נפגעות עבירה, וראוי היה כי טענה זו לא תעלה. ראשית, בהכרעת הדין דחינו טענות דומות שהעלה הסנגור לגבי תלונתה של המתלוננת ואף התייחסנו לכך שהמתלוננת כלל לא עבדה עם נפגעות תקיפה מינית (ראו עמ' 21 להכרעת הדין). שנית, לא הובאה בפנינו כל אינדיקציה או עילה להטלת ספק בהתרשמותה המקצועית של עורכת התסקיר מנפגעת העבירה ומהמסמכים שהונחו בפניה. ושלישית, כאמור, אף מהחומר שהובא בפנינו ונסקר בהכרעת הדין, עלתה תמונת נזק קשה וכוללת, בדומה למשתקף מהתסקיר. מדיניות הענישה הנוהגת

נוכח הפגיעה הקשה בערכים המוגנים של עבירות המין בכלל ועבירת האינוס בפרט, נקבע לא אחת בפסיקה, כי יש צורך בהטלת ענישה מחמירה שתבטא גם את שיקולי הגמול וההרתעה. כך נקבע למשל בע"פ 2624/15 פייסחוב נ' מדינת ישראל (25.12.16) (להלן - עניין פייסחוב):

"עבירות מין מעצם טיבן וטבען פוגעות בגופן של הקורבנות, מבזות את כבודן ורומסות את נפשן. מי שמבצע עבירות מין ראוי להוקעה וגינוי, וככלל נחוצה מדיניות ענישה מחמירה, שתצור הרתעה ממשית מפני ביצוע עבירות מסוג זה ותבטא כראוי את הסלידה ושאת הנפש שחשה החברה מעשיית שימוש בגופו של אדם ככלי ריק לסיפוק יצריו של הפוגע".

מעבר לפסיקה רבה ועקבית בנוגע לצורך בהחמרה בענישה בעבירות המין, הרי שגם המחוקק הביע דעתו בנושא, בקבעו עונש מזערי של רבע מהעונש המרבי על חלק מעבירות המין (סעיף 355 לחוק). עמדה זו של המחוקק פורשה ע"י בית המשפט העליון כמבטאת מגמה של החמרה משמעותית בענישה בעבירות אלו (ראו למשל ע"פ 4920/01 מדינת ישראל נ' פלוני ואח' (18.10.01)).

ככלל עבירה, גם בעבירות בהן הורשע הנאשם: אינוס, מעשה סדום ומעשה מגונה בכח, ניתן למצוא קשת רחבה של עונשים בהתאם לנסיבות המקרה, ובהן בין היתר סוג וחומרת העבירה, אופי המעשים שבוצעו, השאלה אם המעשים לוו באלימות או באיומים, טיב הקשר בין הנאשם לנפגע העבירה, הנזק שנגרם או שצפוי להגרם לנפגע העבירה ועוד. מטבע הדברים, קשה למצוא בפסיקה מקרים שכלל נסיבותיהם זהות. על כן, ייבחנו להלן פסקי דין שניתנו בנוגע למקרים דומים ככל הניתן לענייננו, מהם ניתן ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת, לאחר שקלול ואבחון הנסיבות הרלוונטיות, ותוך נסיון לאבחן בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות באותם מקרים.

ב"כ המאשימה הפנתה לשני פסקי דין, מהם ביקשה ללמוד על מתחם העונש ההולם בענייננו, הגם שטענה כי המקרה שבפנינו חמור יותר, ולכן עתרה לקביעת מתחם חמור יותר:

- ע"פ 10058/17 יונס נ' מדינת ישראל (3.7.19) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של אינוס ונסיון למעשה מגונה, לאחר שבמקרה אחד ניסה לנשק את המתלוננת, שוהה בלתי חוקית שעבדה בנקיון בביתו, והיא הדפה אותו; ובמקרה נוסף כשהגיעה לנקות את ביתו עם בתה הפעוטה, המערער נכנס לחדר אותו ניקתה, תפס את ידיה והחל לנשקה למרות התנגדותה ותחנוניה, גרר אותה בכח לחדר השינה, שם אחז בידיה ואנס אותה, תוך שהיא מתנגדת, צורחת ובוכה, וכתוצאה ממעשיו נגרמו לה שריטה וחבלות בגופה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 8 ל-12 שנות מאסר, והטיל על המערער 9 שנות מאסר בפועל, ובית המשפט העליון דחה את ערעורו. המדובר במקרה דומה בחומרתו לעניינו, הן מבחינת האלימות שבה לוו המעשים, והן מבחינת ניצול חולשתה של המתלוננת. מחד, בעניינו בוצעו פרט לעבירת האינוס גם עבירות של מעשה סדום ומעשה מגונה בכח, והנאשם גם ניצל את הידע שלו כרופא על מצבה הנפשי של המתלוננת; ומאידך, באותו מקרה דובר במי שפגע במתלוננת בשני מקרים, ואף ביצע את עבירת האינוס בעת שבתה הקטינה נמצאת בבית.

- עניין פייסחוב הנ"ל - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של אינוס בנסיבות מחמירות, מעשה סדום בנסיבות מחמירות, נסיון למעשה סדום בנסיבות מחמירות, מעשה מגונה, איומים והדחה בחקירה. המערער והמתלוננת שהכירו יום קודם לאירוע בילו בבר עם חברים, ובתום הביולוי הוא הביא אותה באמתלת שווא לביתו, שם תפס בכח בצווארה, השליך אותה למיטה, הצמיד סכין לפניה והורה לה להתפשט, ובעוד היא בוכה ומתחננת שיחדל, הפשיט אותה והחדיר את איבר מינו, תוך שהחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה, חנק אותה, משך בשיערה והכה בישבנה; ובהמשך ניסה פעמיים להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה, ואיים עליה ועל בני משפחתה לבל תתלונן נגדו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 9 ל-12 שנות מאסר, והטיל על המערער 11 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון קבע כי המתחם נמוך יותר ונע בין 8 ל-11 שנות מאסר, והפחית את עונשו ל-10 שנות מאסר בפועל, תוך שציין כי מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, לא מתקיימות נסיבות המצדיקות החמרה מיוחדת בעונשו. המדובר במקרה חמור יותר מעניינו מבחינת מידת האלימות והאכזריות שהמערער הפעיל כלפי המתלוננת לאורך כל האירוע, תוך שאף איים עליה בסכין, ולכן הורשע בביצוע עבירות המין בנסיבות מחמירות. לצד האמור, באותו מקרה לא מתקיימות הנסיבות המחמירות שבעניינו, הקשורות בניצול האמון שנתנה המתלוננת בנאשם כרופא וניצול הידע שלו על מצבה הנפשי.

כאמור, רק בימים האחרונים הגיש הסנגור את השלמת טיעונו בכתב, במסגרתה הפנה גם לפסיקה. לאחר עיון בפסיקה אליה הפנה, מצאנו כי מרביתה אינה יכולה ללמד על העונש ההולם בעניינו בשל שוני מהותי בנסיבות אותם מקרים. כך למשל הפנה הסנגור לפסק דין שבו דובר בעבירות מין שונות במהותן שבוצעו בקטינים ע"י מדריך בפנימיה, כאשר אף דובר בנאשם צעיר מאד שהודה וחסך את עדויות הקטינים (ע"פ 2240/21 מדינת ישראל נ' שחר (8.11.21)); לפסק דין בו דובר באינוס בהחדרת אצבעות וללא אלימות (ע"פ 5157/07 עורסאן נ' מדינת ישראל (2.6.08)); ולמספר פסקי דין שדנו בעבירות מין כלפי בת זוג (תפ"ח (נצרת) 28192-05-16 מדינת ישראל נ' פלוני (31.1.18), ע"פ 4213/15 פלוני נ' מדינת ישראל (30.3.16), ע"פ 1933/14 פלוני נ' מדינת ישראל (11.2.15), ע"פ 2261/21 פלוני נ' מדינת ישראל (24.10.22)).

בנוסף הפנה הסנגור לפסקי הדין הבאים:
- ע"פ 7761/18 פלוני נ' מדינת ישראל (19.1.20), בו נדון עניינו של מערער שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של אינוס, מעשה מגונה וכליאת שווא כלפי שתי נשים אותן הכיר היכרות שטחית. מתלוננת אחת הגיעה עם המערער לביתו לשתות בירה, ושם הוא השכיב אותה על המיטה, נישק אותה, נגע בחזה והחדיר אצבעותיו לאיבר מינה בניגוד לרצונה ולמרות נסיונותיה להתנגד למעשיו, ובהמשך אף החדיר את איבר מינו לאיבר מינה בכח ובניגוד לרצונה. לגבי המתלוננת השנייה, אשר הגיעה לבקרו במספרה בה עבד, המערער הצמידה לקיר, הרים את חולצתה ונגע בחזה, ניסה להוריד את מכנסיה ונגע באיבר מינה מעל הבגדים, תוך שהיא מתנגדת למעשיו, ובהמשך נגע בגופה, נשך אותה ברגליה ונעל אותה בחדר פנימי, ורק לאחר בקשות רבות מצדה אפשר לה לצאת. בית המשפט המחוזי קבע מתחמי עונש שבין 42 ל-96 חודשי מאסר, ושבין 6 ל-16 חודשי מאסר בפועל (בהתאמה), וגזר על המערער 50 חודשי מאסר בפועל; ובית המשפט העליון דחה את ערעורו בקבעו כי העונש נוטה לקולא. אמנם מדובר במקרה שבו שני אירועים נפרדים כלפי שתי מתלוננות, ואולם המקרה שבפנינו חמור יותר מכל אחד מאותם אירועים, הן לאור הכוחנות בה נקט הנאשם כלפי המתלוננת בעניינו; הן לאור העובדה שהנאשם ניצל את האמון שנתנה בו המתלוננת כרופא ואת הידע שלו על מצבה הנפשי; והן מאחר שבעניינו של המערער ציין בית המשפט לקולא את העובדה שהוא חדל מביצוע הבעילה באירוע הראשון, כשהבחין בשינוי שחל בהתנהגותה והבין שביצע את המעשה בניגוד לרצונה. בנוסף, כאמור, גם בית המשפט העליון הביע דעתו כי מדובר בעונש מקל.

- ע"פ 8031/13 שדרין נ' מדינת ישראל (22.7.15) (וערעור שכנגד), בו נדון עניינו של מערער שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של אינוס, מעשה סדום, איומים והיזק בזדון, כלפי המתלוננת עמה היו לו יחסי ידידות. לאחר בילוי משותף עם חברים בדירתה של המתלוננת, המערער נותר עמה לבדו בדירה לאחר שסירב לבקשתה שיעזוב, ושם זרק אותה על המיטה, החדיר את איבר מינו לפיה בכח, הפשיט אותה והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה; כאשר במהלך האירוע המערער איים שיחתוך את המתלוננת, ולאחר מכן הורה לה לא לצאת מהמטבח תוך שאיים לעברה בבקבוק וודקה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 4 ל-8 שנות מאסר בפועל, ולאחר ששקל את עברו הפלילי והעובדה ששוחרר בסמוך לאירוע ממאסר קודם ומנגד את העובדה שנגמל משימוש באדולן, הטיל על המערער 6 שנות מאסר בפועל, והפעיל מאסר על תנאי בן שנה באופן מצטבר. בית המשפט העליון קבע כי המתחם שנקבע נוטה לקולא, בין היתר בשים לב לכך שביצע במתלוננת שתי עבירות מין, וכי עונש המאסר שנגזר על המערער אמור להיות ארוך יותר; אך לאור ההלכה כי ערכאת הערעור אינה ממצה את חומרת הדין, ולאור מאמציו להגמל מסמים, הוחלט לקבל את ערעור המדינה על קולת העונש ולהעמיד את העונש על 7 שנות מאסר, אך להורות כי המאסר המותנה יופעל באופן חופף. המדובר במקרה דומה בחומרתו לעניינו, כאשר בעניינו העבירות לא לוו באיומים, אך מנגד בוצעו תוך ניצול האמון שנתנה המתלוננת בנאשם כרופא וניצול הידע שלו על מצבה הנפשי. אשר לנסיבות האישיות ובשונה מעניינו, למערער עבר פלילי ואף מאסר על תנאי, אך מנגד נשקלו גם נסיבות מיוחדות הקשורות בהליך הגמילה שעבר, שאינן מתקיימות בעניינו; וכאמור בית המשפט העליון קבע כי הן המתחם והן העונש נוטים לקולא.

בנוסף לפסקי הדין האמורים, מצאנו להפנות גם לפסקי הדין הבאים:

- ע"פ 201/20 ליברטי נ' מדינת ישראל (3.2.22) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירת אינוס, לאחר שבמהלך מפגש בביתו עם המתלוננת הצעירה ממנו בכ-20 שנים, אותה הכיר באותו יום ב"פייסבוק", ולמרות שאמרה לו כי אינה מעוניינת במגע שלו, הפילה למיטה, אחז בידה מעל ראשה, פישק את רגליה בכח וכיסה עם ידו את פיה, ואנס אותה עד שהגיע לסיפוקו. בית המשפט המחוזי, קבע מתחם הנע בין 7-11 שנות מאסר, והטיל עליו 9 שנות מאסר בפועל, בשים לב בין היתר לעברו הפלילי (הכולל גם הרשעות ישנות בעבירות מין); ובית המשפט העליון דחה את ערעורו. מחד, המקרה שבעניינו חמור מעט יותר בנסיבותיו ממקרה זה, הן לאור ריבוי המעשים המיניים והן לאור ניצול האמון שנתנה המתלוננת בנאשם כרופא וניצול הידע שלו על מצבה הנפשי; ומנגד, באותו מקרה ניצל המערער את פער הגילים הגדול בינו לבין המתלוננת, והוא אף בעל עבר פלילי בשונה מהנאשם.

- ע"פ 1685/16 פלוני נ' מדינת ישראל (18.6.17) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של אינוס ומעשה מגונה, לאחר שנצמד אל המתלוננת, עובדת נקיון שהגיעה לנקות דירה באתר בניה בו עבד כפועל, וכשדחתה אותו עזב את הדירה; בהמשך חזר למקום, גרר אותה למיטה כשהיא בוכה, צועקת ומנסה להחליץ מידי, אחז בחוזקה את ידיה ואנס אותה עד הגיעו לפורקן. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 7-11 שנות מאסר, וגזר על המערער 8 וחצי שנות מאסר בפועל; ובית המשפט העליון דחה את ערעורו. המקרה שבעניינו חמור מעט יותר בנסיבותיו ממקרה זה, הן לאור ריבוי המעשים המיניים והן לאור ניצול האמון שנתנה המתלוננת בנאשם כרופא וניצול הידע שלו על מצבה הנפשי. עם זאת, באותו מקרה דובר בשני אירועים שבוצעו בנפרד באותו יום, באחד מהם בוצעה עבירה של מעשה מגונה, ולגבי מעשה האינוס נקבע כי הוא בוצע באופן מתוכנן, לאחר שהמערער וידא כי אין איש במקום, ותוך ניצולה של מתלוננת מוחלשת.

על פי פסיקת בית המשפט העליון, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להביא בחשבון גם את העונש המזערי שנקבע בחוק לצד העבירה, כאשר עונש זה מהווה אינדיקציה לחומרה המיוחסת לעבירה ולמידת הפגיעה בערך המוגן, ומהווה שיקול לקביעת מתחם העונש ההולם (ראו ע"פ 8045/13 פלוני נ' מדינת ישראל (4.11.14), וע"פ 4876/15 פלוני נ' מדינת ישראל (3.12.15)). בענייננו, העונש המזערי עומד על 4 שנות מאסר הן לגבי עבירת האינסוס והן לגבי העבירה של מעשה סדום, ולגבי העבירה של מעשה מגונה בכח עומד העונש המזערי על 21 חודשי מאסר.

אשר לעתירת ב"כ המאשימה כי יינתן ביטוי לנסיבותיו החמורות והייחודיות של המקרה שבפנינו באמצעות העלאת רף הענישה, ולקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 11 ל-16 שנות מאסר בפועל; הרי שבעולה מהפסיקה שהובאה לעיל, לרבות אותם פסקי דין אליהם הפנתה ב"כ המאשימה, המדובר במתחם החורג במידה ניכרת לחומרה מרף הענישה הנוהג לעבירות דומות, ואף בנסיבות מעט חמורות יותר.

אין חולק כי בית המשפט רשאי במקרים מסוימים להחליט כי הגיעה השעה להעלאת רף הענישה, אך זאת לפי הכללים שהותוו ע"י בית המשפט העליון. בהקשר זה נקבע בע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל, סד(2) 666 (2011):

"מובן הדבר שאין בית המשפט כבול לעולם לרף הענישה הנוהג, ופשיטא כי רשאי בית המשפט, כשהשעה צריכה לכך, להחמיר ולהעלות את רף הענישה. יש מהפכות המתחילות מלמטה, ופעמים שהעלאת רף הענישה בעבירה כזו או אחרת נעשית על ידי הערכאות הדיוניות וזוכה בדיעבד לגושפנקא של בית משפט זה. ככלל, העלאת רף הענישה צריכה להיעשות בהדרגתיות, תוך בחינה כפולה של רף הענישה הנוהג, הן ביחס לעבירות הקונקרטיות שבפניו, והן ביחס לעבירות אחרות בדיני העונשין. הצורך בבחינה כפולה מעין זו הוא ברור: הבחינה האחת נדרשת על מנת לשמור על עקרון אחידות הענישה, למען יושתו עונשים דומים על אלה המבצעים עבירות דומות (בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה). הבחינה השנייה נדרשת על מנת לשמור קיומו של מדרג ענישה הגיוני בין העבירות השונות, כך שלא ייווצר מצב בו פלוני אשר הורשע בעבירה מסוימת, ישא בעונש כבד מאלמוני אשר הורשע בעבירה חמורה יותר".

בענייננו, אין חולק כי מעשיו של הנאשם כלפי נפגעת העבירה חמורים מאד כשלעצמם; וכאמור יש לייחס חומרה מיוחדת לנסיבות הקשורות בהיותו רופא, אשר ביצע את המעשים כלפי נפגעת העבירה שהגיעה להיוועץ עמו בעניין רפואי (גם אם לא במסגרת תור רשמי או יחסי רופא-מטופל), וכשהוא מודע למצבה הנפשי המורכב, ואין חולק כי מדובר במקרה חריג. ואולם, לא מצאנו כי יש בנסיבות אלו כדי להביא להעלאת רף הענישה, ובוודאי לא באופן דרסטי כפי שעתרה לו ב"כ המאשימה. דומה, כי יש בכלים הנתונים בידי בית המשפט, בדרך של בחינת הענישה הנוהגת ואבחון הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לקולא ולחומרא, כדי לקבוע עונש הולם למקרה שבפנינו. עוד ראוי להזכיר בהקשר זה, כי "יש ליתן משקל ראוי גם לעיקרון של האחידות בענישה, אשר נועד להבטיח את קיומם של ערכי השוויון ושמירת אמון הציבור בהליך הפלילי" (ראו ע"פ 8745/08 פלוני נ' מדינת ישראל (30.11.11)).

לאור כל המפורט לעיל, לאור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת הפגיעה הגבוהה של מעשי הנאשם בערכים המוגנים; לאור רמת הענישה העולה מהפסיקה, בשינויים המתחייבים, תוך שקלול השוני בעובדות ובנסיבות; ולאור העונש המזערי שנקבע לכל אחת מעבירות המין שביצע הנאשם; אנו קובעים כי מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם, נע בין 8 ל-12 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת פיצוי מוחשי למתלוננת. גזירת דינו של הנאשם

בעת גזירת דינו של הנאשם בתוך מתחם הענישה שקבענו לעיל, יש להביא בחשבון לקולא את עברו הנקי ואת העובדה שניהל אורח חיים נורמטיבי, ועבד כרופא ופסיכיאטר עד לאירוע. הגם שתפקידו של הנאשם כפסיכיאטר הוא שאפשר את ביצוע העבירות, לא ניתן להתעלם מנתונים אלו לקולא, כעתירת המאשימה.

בנוסף, יש לשקול את הפגיעה הקשה הצפויה לנאשם ולמשפחתו נוכח הרשעתו בעבירות וגזירת עונש מאסר בפועל, זאת ביתר שאת מקום בו מדובר באב לילדים בגיל הרך, ולאור היותו רופא צעיר, אשר בעקבות גזר הדין סביר להניח כי לא יוכל לעסוק ברפואה בעתיד, מה שמעצים את הפגיעה הקשה בתדמיתו ובפרנסתו.

אמנם לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם את כפירתו באשמה וניהול המשפט, אך מנגד לא ניתן לזקוף לזכותו את הנסיבות הנגזרות מהודאה, מנטילת אחריות ומהבעת חרטה, ובראשן החסכון בעדות נפגעת העבירה ומניעת הקושי הרב הנובע מכך, נסיבות להן ניתן בפסיקה משקל ממשי לקולא. בהקשר זה יודגש, כי כאשר מדובר בעבירות מין העדר נטילת אחריות על המעשים והכחשתם משליכים גם על רמת מסוכנותו ומועדותיו של הנאשם לביצוע עבירות נוספות בעתיד, ויש להם השלכה ממשית גם על קורבן העבירות.

בע"פ 4095/18 פלוני נ' מדינת ישראל (6.1.21) נקבע בהקשר זה, כי מעבר לחסכון בעדות נפגע העבירה, הרי שלהודאה ואף להודאה מאוחרת חשיבות רבה בשיקומו של נפגע העבירה, שכן "אנחת רווחה, גם אם מדודה ומתוחמת, יוצאת אז מלבה של נפגעת עבירת-המין, כשהפוגע אינו מכחיש עוד, מודה בפה מלא. הנפגעת משתחררת מן העול הכבד המוטל עליה כביכול 'להוכיח' לסביבתה, כי אמת דיברה, ויכולה להפנות את כוחותיה ואת שאריות המרץ שנותרו בה, לעיקר, לשיקום חייה בעקבות המעשים הנוראיים שנעשו בה". כעולה מהכרעת הדין ומתסקיר נפגעת העבירה, גם הליכי החקירה (נוכח התנהגותו המשפילה והמבזה של הנאשם כלפי המתלוננת, בעימות למשל) והליכי המשפט העצימו את נזקיה של נפגעת העבירה והחמירו את מצבה הנפשי.

בהקשר זה יצוין, כי גם בדברו האחרון לעונש טען הנאשם שנגרם לו עוול ועמד על חפותו, והדברים אף מתיישבים עם העולה מתסקיר שירות המבחן לגבי גורמי הסיכון במצבו של הנאשם.

לכל האמור לעיל יש להוסיף את הצורך בהרתעת היחיד והרבים, אשר מקבל משנה תוקף בעבירות מסוג זה, עבירות מין שנעשו בברוטאליות תוך החפצת נפגעת העבירה והתעלמות מוחלטת מרגשותיה ותחושותיה; ואת האמור בפסיקה כי על הנסיבות האישיות של הנאשם לסגת אל מול האינטרס הציבורי, ובעיקר אל מול הצורך להכיר בפגיעה הקשה שחוזה נפגע העבירה (ראו ע"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל (14.1.15)).

בהקשר זה נקבע בע"פ 3792/18 פלוני נ' מדינת ישראל (11.11.18):

"מדובר בתפיסה רחבה יותר של הלימה אשר רואה בענישת העבריין אקט שלטוני המכונן מחדש את שיווי המשקל המוסרי שהופר על ידו. מדובר בתיקון כוללני אשר חייב לשקם את ערכה של הנפגעת מן העבירה כאדם, לאחר שהעבריין שלל ערך זה ממנה, או הפחיתו, על ידי מעשה כפייה פוגעני. תיקון זה לא יעשה אם עונשו של העבריין לא יהיה שקול כנגד מה שעולל לקורבנו... מטעם זה עלינו לזכור, כי המערער לא ניצב לפנינו לבדו. למרות שלא ראינו את פניה של המתלוננת, שסבלה מידי פגיעות קשות בגוף ובנפש, פסק הדין שייצא מתחת לידינו צריך שידבר גם אליה. עלינו לומר למתלוננת, ללא כחל וסרק, כי זעקתה היא זעקתנו".

לאור כל האמור לעיל ובשקלול מכלול הנתונים, אנו סבורים כי יש לגזור על הנאשם עונש הקרוב לחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם. בנוסף, מצאנו לפסוק פיצוי הולם ומשמעותי לנפגעת העבירה, שייתן מענה מסוים, ולו ראשוני, לתמונת הנזק הרחבה העולה מתסקיר נפגעת עבירה.

לאור האמור לעיל, אנו דנים את הנאשם לעונשים הבאים:

- מאסר בפועל למשך 9 וחצי שנים, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 11.10.21 עד 14.8.22.
- מאסר על תנאי בן 12 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת מין במשך 3 שנים מיום שחרורו.
- פיצוי בסך 80,000 ₪ לנפגעת העבירה, על פי פרטים שתמציא ב"כ המאשימה בתוך 30 יום.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן ביום, ח' טבת תשפ"ה, 08 ינואר 2025, במעמד הצדדים.